

## Bekendtgørelse om en godkendelsesordning for virksomheder, der leverer rådgivning og projektstyring m.v. i forbindelse med af energirenovering af boliger<sup>1</sup>

I medfør af § 24 f, § 24 g, stk. 1, 2, 4, 6 og 8, § 24 h, stk. 1 og 2, §§ 24 i og 28 a, § 29, stk. 3, nr. 1, og § 32, stk. 3 og 4, i lov om fremme af energibesparelser i bygninger, jf. lovbekendtgørelse nr. 636 af 19. juni 2012, som ændret ved lov nr. 1346 af 3. december 2013, og efter forhandling med erhvervs- og vækstministeren, fastsættes:

### Kapitel 1

#### *Anvendelsesområde og definitioner*

§ 1. Denne bekendtgørelse fastlægger de nærmere regler for en frivillig godkendelsesordning for virksomheder, der i forbindelse med energirenovering af boliger leverer rådgivning og projektstyring m.v., jf. § 24 f, stk. 1, i lov om fremme af energibesparelser i bygninger.

§ 2. Godkendelsesordningen omfatter energirenovering af boliger, der i Bygnings- og Boligregisteret (BBR) er angivet som stuehuse til landbrugsejendomme (110), fritliggende enfamiliehuse (120), helt eller delvis sammenbyggede enfamiliehuse med lodret skel (række-, kæde- eller dobbelthuse) (130) eller sommerhuse (510).

§ 3. I denne bekendtgørelse forstås ved følgende:

- 1) Godkendt virksomhed: En virksomhed, der i forbindelse med energirenovering af boliger leverer rådgivning og projektstyring m.v., jf. § 24 f, stk. 1, i lov om fremme af energibesparelser i bygninger.
- 2) Kontrolinstans: En virksomhed, som i overensstemmelse med kravene fastlagt i kapitel 7 og bilag 3 er godkendt af erhvervs- og vækstministeren til at godkende og efterprøve kvalitetsstyringssystemer hos virksomheder.
- 3) Certificerende organ: En virksomhed, som i overensstemmelse med kravene fastlagt i kapitel 8 og bilag 4 er akkrediteret til at foretage certificering af kvalitetsstyringssystemer hos virksomheder.

### Kapitel 2

#### *Godkendelsesordningens omfang*

§ 4. En virksomhed kan efter ansøgning opnå godkendelse fra Energistyrelsen som godkendt virksomhed, hvis virksomheden opfylder kravene i denne bekendtgørelse, herunder til et godkendt eller certificeret kvalitetsstyringssystem med dokumentation for kvalificerede medarbejdere.

*Stk. 2.* Godkendelse som godkendt virksomhed giver virksomheden ret til i sin markedsføring at anvende betegnelsen Bedre Bolig-rådgiver og logoet i bilag 6.

---

<sup>1</sup>Bekendtgørelsen gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked, EU-Tidende 2006, nr. L 376, side 36.

*Stk. 3.* Andre aktører end de virksomheder, der er godkendt som godkendt virksomhed, kan efter Energistyrelsens nærmere retningslinjer, som offentliggøres på Energistyrelsens hjemmeside, anvende logoet, jf. bilag 6, med henblik på at fremme ordningen. Logoet må i disse tilfælde ikke anvendes på en sådan måde, at der skabes tvivl om hvorvidt aktøren er godkendt som godkendt virksomhed.

§ 5. Godkendelse som godkendt virksomhed omfatter godkendelse til levering af følgende ydelser:

1) *Ydelsespakke 1.* Beskrivelse af boligens energibesparelsesmuligheder og plan for renovering. Denne omfatter følgende delydelser:

- a) Screening for energibesparelsesmuligheder. Dette indebærer en indledende vurdering af potentialet for energibesparelser og en afklaring af boligejerens behov, herunder om boligejeren ønsker en samlet kortlægning af energibesparelsesmulighederne i form af en energimærkning af boligen, jf. bekendtgørelse om energimærkning af bygninger.
- b) Beskrivelse af boligens energibesparelsesmuligheder afstemt efter boligejerens behov. Beskrivelsen kan tage udgangspunkt i engyldig energimærkning af boligen, jf. bekendtgørelse om energimærkning af bygninger.
- c) Beskrivelse af energibesparelsesmulighedernes betydning for komfort og indeklima.
- d) Udarbejdelse af en plan for energirenoveringen, herunder angivelse af omkostninger og tidsplan for gennemførelse af aftalte energibesparelsetiltag.
- e) Udfyldelse af et standarddokument til bank eller andet finansieringsinstitut med relevante oplysninger fra planen for energirenovering samt en angivelse af ydet rådgivning og leverede ydelser.

2) *Ydelsespakke 2.* Tilbudsindhentning og byggeledelse. Denne omfatter følgende delydelser:

- a) Projektering og tilbudsindhentning, herunder udarbejdelse af opgavebeskrivelse og indhentning og vurdering af tilbud.
- b) Byggeledelse, herunder varetagelse af byggestyring, løbende fagtilsyn og afsluttende fejl- og mangelgennemgang.
- c) Aflevering og 1-års opfølgning, herunder fysisk gennemgang af projektet med boligejeren, instruktion af boligejeren i energirigtig adfærd, gennemgang af relevante manualer og evaluering af projektførelsen.

*Stk. 2.* Levering af ydelser i henhold til stk. 1 sker på baggrund af tjeklister, som findes på Energistyrelsens hjemmeside, eller tilsvarende egnede værktøjer og ved hjælp af et beregningsværktøj, der lever op til specifikationer offentliggjort på Energistyrelsens hjemmeside.

*Stk. 3.* Virksomheden skal selv kunne levere de ydelser, som fremgår af stk. 1, nr. 1, for at opnå godkendelse. Den godkendte virksomhed skal enten selv eller ved hjælp af underleverandører kunne levere de ydelser, som fremgår af stk. 1, nr. 2, for at opnå godkendelse.

*Stk. 4.* Den godkendte virksomhed skal sikre, at de ydelser, der leveres under ordningen, leveres af medarbejdere eller underleverandørers medarbejdere, som opfylder kravene i bilag 5 til uddannelse, efteruddannelse og erhvervserfaring. Praktiske opgaver kan dog efter Energistyrelsens nærmere retningslinjer, som offentliggøres på Energistyrelsens

hjemmeside, udføres af medarbejdere, der ikke opfylder bilag 5, hvis disse medarbejdere har modtaget fornøden instruktion.

### Kapitel 3

#### *Ansøgning, uddannelseskraft m.v., godkendelse og tilbagekaldelse af godkendelse som godkendt virksomhed*

§ 6. Energistyrelsen træffer afgørelse om, hvorvidt betingelserne for godkendelse som godkendt virksomhed er opfyldt.

*Stk. 2.* Energistyrelsen fører en liste på styrelsens hjemmeside over godkendte virksomheder.

§ 7. Ansøgning om godkendelse som godkendt virksomhed indgives til Energistyrelsen eller indsendes digitalt via erhvervsportalen Virk.dk ([www.virk.dk](http://www.virk.dk)) med dokumentation for at virksomheden har et kvalitetsstyringssystem, der:

- 1) er godkendt af en kontrolinstans eller har ansøgt om godkendelse af et kvalitetsstyringssystem hos en kontrolinstans, der efter en foreløbig gennemgang har fundet det fyldestgørende og udstedt en foreløbig godkendelse, jf. kapitel 4 og bilag 1, eller
- 2) er certificeret af et certificerende organ, jf. kapitel 5 og bilag 2.

*Stk. 2.* En ansøgning efter stk. 1 skal ligeledes indeholde oplysninger om navnet på virksomheden og dets eventuelle CVR-nummer og navnene på de medarbejdere, der opfylder kravene i bilag 5.

§ 8. Energistyrelsen kan til enhver tid kræve at få udleveret alle oplysninger, der er nødvendige til vurdering af, om betingelserne for godkendelsen fortsat er opfyldt.

§ 9. Energistyrelsen kan tilbagekalde en godkendelse som godkendt virksomhed, hvis virksomheden væsentligt misligholder kravene til at opretholde en godkendelse, herunder at virksomhedens kvalitetsstyringssystem ikke længere er godkendt eller certificeret, eller at virksomheden ikke længere opfylder kravene i bilag 5 til medarbejdere, jf. dog stk. 2.

*Stk. 2.* Hvis virksomhedens misligholdelse efter stk. 1 skyldes, at virksomheden ikke længere opfylder kravene til medarbejdere, jf. bilag 5, kan virksomheden dog opretholde sin godkendelse, hvis virksomheden eller, hvis relevant, underleverandøren inden 3 måneder ansætter en medarbejder, der opfylder disse krav.

*Stk. 3.* En godkendt virksomhed, der ikke opfylder kravene til virksomhedens eller underleverandørens ansatte medarbejdere, jf. bilag 5, må ikke levere ydelser under ordningen.

*Stk. 4.* En godkendelse som godkendt virksomhed bortfalder, når virksomheden kommer under konkursbehandling, træder i likvidation eller ophører.

## Kapitel 4

### *Godkendelse og efterprøvning af kvalitetsstyringssystemer*

§ 10. For at opnå godkendelse af et kvalitetsstyringssystem efter denne ordning skal kvalitetsstyringssystemet opfylde krav til kvalitetsstyringssystemer for virksomheder, som ønsker en godkendelse af kvalitetsstyringssystemet fra en kontrolinstans, jf. bilag 1.

*Stk. 2.* Godkendelsen skal ske af en kontrolinstans.

*Stk. 3.* Et kvalitetsstyringssystem skal ved første godkendelse godkendes foreløbigt.

§ 11. Det er en betingelse for opretholdelse af godkendelsen som godkendt virksomhed, at virksomhedens kvalitetsstyringssystem godkendes endeligt af en kontrolinstans inden for 1 år efter godkendelse af kvalitetsstyringssystemet.

§ 12. Ansøgning om godkendelse af et kvalitetsstyringssystem skal indsendes til en kontrolinstans. Ansøgningen skal vedlægges et eksemplar af virksomhedens kvalitetsstyringssystem, herunder dokumentation for, at medarbejderes kompetencer opfylder kravene i bilag 5.

*Stk. 2.* Ansøgning og dokumentation kan fremsendes i elektronisk form.

§ 13. Med intervaller, der ikke overstiger 2 år fra den endelige godkendelse af kvalitetsstyringssystemet, jf. § 11, foretager kontrolinstansen efterprøvning på virksomheden af kvalitetsstyringssystemets faktiske efterlevelse.

*Stk. 2.* Hvis kontrolinstansen ved den løbende efterprøvning konstaterer, at kravene til kvalitetsstyring ikke overholdes, kan kontrolinstansen tilbagekalde godkendelsen af kvalitetsstyringssystemet.

*Stk. 3.* Kontrolinstansen kan kalde en godkendelse af et kvalitetsstyringssystem tilbage mellem to besøg efter stk. 1, hvis der konstateres grove svigt i virksomhedens kvalitetsstyring.

*Stk. 4.* Tilbagekaldelse af en godkendelse af et kvalitetsstyringssystem meddeles den godkendte virksomhed og Energistyrelsen med en skriftlig begrundelse for tilbagetrækningen. Meddelelsen til den godkendte virksomhed og Energistyrelsen skal ske samtidig.

§ 14. Den godkendte virksomhed skal stille dokumentation og medarbejdere til rådighed for efterprøvnings, der udføres af kontrolinstansen i virksomhedens godkendelsesperiode vedrørende gennemførelsen af virksomhedens kvalitetsstyringssystem.

## Kapitel 5

### *Certificering af kvalitetsstyringssystemer og audit*

§ 15. For at opnå certificering af et kvalitetsstyringssystem efter denne ordning skal dette ske i henhold til standarden »DS/EN ISO 9001 om kvalitetsstyringssystemer - systemkrav« og Energistyrelsens supplerende krav til kvalitetsstyringssystemer for

virksomheder, som ønsker en certificering af kvalitetsstyringssystemet fra et akkrediteret certificerende organ, jf. bilag 2.

*Stk. 2.* Certificering skal ske af et certificerende organ.

*Stk. 3.* ISO standard »DS/EN ISO 9001« kundgøres ikke i Lovtidende, men kundgøres ved, at standarden ligger til gennemsyn i Energistyrelsen.

§ 16. Den godkendte virksomhed skal stille dokumentation til rådighed for de audits, der udføres af det certificerende organ.

## Kapitel 6

### *Forpligtelser m.v. for godkendte virksomheder*

§ 17. Den godkendte virksomhed skal sørge for, at arbejdet udføres i overensstemmelse med gældende lov og forskrifter og i overensstemmelse med virksomhedens kvalitetsstyringssystem.

*Stk. 2.* Udarbejdelse af en plan for energirenoveringens igangsættelse og udfyldelse af et standarddokument til bank eller andet finansieringsinstitut, jf. § 5, stk. 1, nr. 1, litra d-e, skal udarbejdes i et standardiseret format, der udarbejdes af Energistyrelsen og offentliggøres på Energistyrelsens hjemmeside.

§ 18. Virksomheden skal sikre dokumentation for:

- 1) at virksomheden har et godkendt eller certificeret kvalitetsstyringssystem,
- 2) at virksomhedens kvalitetsstyringssystem efterleves i praksis og løbende bliver efterprøvet af en kontrolinstans eller auditeres af et certificerende organ,
- 3) at de faglige kvalifikationer hos virksomhedens medarbejdere eller underleverandørers medarbejdere overholder kravene i bilag 5, og at anvendte medarbejders kvalifikationer løbende ajourføres, for eksempel gennem deltagelse i relevante efteruddannelseskurser, og
- 4) at virksomheden i sin rådgivning i henhold til godkendelsesordningen leverer en rådgivning, som er uafhængig af virksomhedens øvrige ydelser.

*Stk. 2.* Hvis en godkendt virksomhed anvender underleverandører til levering af sine ydelser under ordningen, jf. § 5, stk. 3, skal underleverandørers medarbejdere arbejde efter den godkendte virksomheds kvalitetsstyringssystem. Underleverandørers medarbejdere skal fremgå af virksomhedens kvalitetsstyringssystem på linje med virksomhedens egne medarbejdere.

§ 19. Den godkendte virksomheds ydelser efter denne bekendtgørelse omfattes af de gældende Almindelige Bestemmelser for teknisk Rådgivning og bistand (ABR), med mindre andet er udtrykkeligt aftalt med boligejeren.

§ 20. Den godkendte virksomhed skal oplyse boligejeren om, hvilke af de leverede ydelser, der er omfattet af godkendelsesordningen. Den godkendte virksomhed skal

ligeledes oplyse boligejeren om, hvorvidt virksomheden udfører entreprisedelser på områder omfattet af godkendelsesordningen.

§ 21. Den godkendte virksomhed skal informere boligejeren om muligheden for at få udleveret de nødvendige data og beregninger m.v., som ligger bag beskrivelsen af energibesparelsesmuligheder og på anmodning udlevere disse til boligejeren. Såfremt boligejeren ønsker det, skal materialet udleveres i digitalt format.

§ 22. Med henblik på at boligejeren kan sende eventuelle kommentarer til kontrolinstansen eller det certificerende organ, skal den godkendte virksomhed oplyse boligejeren om, hvilken kontrolinstans eller hvilket certificerende organ det er, der har godkendt eller certificeret virksomhedens kvalitetsstyringssystem.

*Stk. 2.* Den godkendte virksomhed skal oplyse boligejeren om, i hvilket omfang ydelser leveret under ordningen er dækket af en ansvarsforsikring.

§ 23. Den godkendte virksomheds dokumentation i forbindelse med kvalitetsstyringssystemet, herunder for overholdelse af §§ 17 og 18, skal arkiveres og opbevares tilgængeligt for den kontrolinstans eller det certificerende organ, som virksomheden har valgt at samarbejde med.

*Stk. 2.* Virksomheden skal opbevare dokumentationen i mindst 5 år efter afslutningen på den godkendte virksomheds ydelse. Dokumentationen kan opbevares i elektronisk form.

*Stk. 3.* Forpligtelsen til at opbevare dokumentationen ophører ikke, hvis virksomheden ophører med at være godkendt virksomhed.

§ 24. Den godkendte virksomhed skal uden ugrundet ophold meddele Energistyrelsen, hvis der er ændringer i de oplysninger, der er meddelt Energistyrelsen i forbindelse med udstedelsen af en godkendelse efter kapitel 3.

*Stk. 2.* Den godkendte virksomhed skal uden ugrundet ophold meddele kontrolinstansen eller det certificerende organ, hvis der er ændringer i de oplysninger, der er meddelt kontrolinstansen eller det certificerende organ i forbindelse med godkendelsen eller certificeringen af et kvalitetsstyringssystem.

## Kapitel 7

### *Godkendelse og efterprøvning af kontrolinstanser samt kontrolinstansernes forpligtelser*

§ 25. Erhvervs- og vækstministeren godkender kontrolinstansen, hvis kontrolinstansen opfylder betingelserne i dette kapitel.

*Stk. 2.* En kontrolinstans skal opbygge og anvende et kvalitetsstyringssystem, der som minimum opfylder kravene i denne bekendtgørelse.

*Stk. 3.* Godkendelse af kontrolinstansens kvalitetsstyringssystem kan helt eller delvist bygge på en akkreditering meddelt af Den Danske Akkrediterings- og Metrologifond (DANAK) eller af et tilsvarende akkrediteringsorgan, som er medunderskriver af EA's (European co-operation for Accreditation) multilaterale aftale om gensidig anerkendelse.

*Stk. 4.* Erhvervs- og vækstministeren udsteder et godkendelsesbevis til kontrolinstansen, der angiver omfanget af kontrolinstansens arbejde og vilkårene herfor.

*Stk. 5.* Erhvervs- og vækstministeren foretager periodevise efterprøvnings af kontrolinstansens arbejde.

*Stk. 6.* Erhvervs- og vækstministeren behandler ansøgninger om godkendelse som kontrolinstans hurtigst muligt og under alle omstændigheder inden for 4 uger fra det tidspunkt, hvor al dokumentation er fremsendt. Erhvervs- og vækstministeren kan én gang forlænge fristen med et begrænset tidsrum, hvis spørgsmålets kompleksitet berettiger hertil. Forlængelsen og dens varighed begrundes behørigt og meddeles ansøgeren inden den oprindelige frists udløb.

*Stk. 7.* For enhver anmodning om godkendelse som kontrolinstans fremsender erhvervs- og vækstministeren hurtigst muligt en kvittering for modtagelsen. Kvitteringen skal angive den frist, der er angivet i stk. 6, og muligheden for at indgive en klage over erhvervs- og vækstministerens afgørelse om godkendelsen som kontrolinstans. Hvis anmodningen er ufuldstændig, oplyses ansøgeren hurtigst muligt om, at der skal indgives yderligere dokumentation og om en indvirkning på den frist, der er nævnt i stk. 5.

§ 26. En kontrolinstans skal efterleve de krav, der fremgår af den internationale standard for »Overensstemmelsesvurdering – Krav til organer der foretager audit og certificering af ledelsessystemer« DS/EN ISO/IEC 17021 eller tilsvarende anerkendt standard og Energistyrelsens supplerende krav til kontrolinstanser, der skal varetage opgaven med godkendelse og overvågning af godkendte virksomheders kvalitetsstyringssystemer, jf. bilag 3. ISO standard »DS/EN ISO 17021« kundgøres ikke i Lovtidende, men kundgøres ved, at standarden ligger til gennemsyn i Energistyrelsen.

*Stk. 2.* Kvalitetsstyringssystemet skal dokumenteres i form af en manual eller en samling af dokumenter, der på systematisk og overskuelig måde redegør for procedurer, instruktioner og forholdsregler. Manualen eller samlingen af dokumenter kan udformes og opbevares elektronisk.

*Stk. 3.* Kontrolinstansen skal opbevare manualen eller samlingen af dokumenter i mindst 5 år.

§ 27. Kontrolinstanser kan godkende virksomheders kvalitetsstyringssystem efter ansøgning.

*Stk. 2.* Hvis kontrolinstansen kan forhåndsgodkende et kvalitetsstyringssystem, udstedes første gang et foreløbigt godkendelsesbevis, og inden for 1 år efter kontrolinstansens foreløbige godkendelse af kvalitetsstyringssystemet skal udstedes et endeligt godkendelsesbevis.

§ 28. Kontrolinstanserne skal behandle ansøgningerne i den rækkefølge, de modtages.

*Stk. 2.* Kontrolinstansen udsteder foreløbig godkendelse, hvis kvalitetssikringssystemet efter en foreløbig gennemgang er fundet fyldestgørende.

*Stk. 3.* Hvis kontrolinstansen ikke kan godkende eller forhåndsgodkende kvalitetsstyringssystemet, meddeles begrundet afslag på ansøgningen.

§ 29. Kontrolinstansen kan vælge helt eller delvist at uddelegere auditeringsarbejdet til anerkendte certificeringsorganer under forudsætning af erhvervs- og vækstministerens

godkendelse. Kontrolinstansen opretholder dog det fulde ansvar for uddelegerede opgaver og for at godkende, efterprøve og tilbagekalde godkendelser af kvalitetsstyringssystemer.

§ 30. Dokumentation i form af modtaget materiale, resultater af de gennemførte efterprøvninger og dokumentation for anvendelse af kvalitetsstyringssystemet skal efter anmodning stilles til rådighed for erhvervs- og vækstministeren.

§ 31. Såfremt en kontrolinstans ikke opfylder betingelserne i henhold til godkendelsesvilkårene og denne bekendtgørelse, kan erhvervs- og vækstministeren tilbagekalde godkendelsen som kontrolinstans.

*Stk. 2.* En godkendelse som kontrolinstans bortfalder, når virksomheden kommer under konkursbehandling, træder i likvidation eller ophører.

## Kapitel 8

### *Certificerende organers forpligtelser*

§ 32. En virksomhed kan kun foretage certificering af godkendte virksomheders kvalitetsstyringssystem efter denne bekendtgørelse, hvis virksomheden er akkrediteret som certificerende organ af Den Danske Akkrediterings- og Metrologifond, DANAK, eller et tilsvarende anerkendt akkrediteringsorgan, som har undertegnet den europæiske samarbejdsorganisation for akkrediteringsorganer, EA's, multilaterale aftale om gensidig anerkendelse.

*Stk. 2.* Det certificerende organ skal være akkrediteret til at certificere virksomheders kvalitetsstyringssystemer efter denne bekendtgørelse i henhold til »DS/EN ISO/IEC 17021 om overensstemmelsesvurdering – krav til organer der foretager audit og certificering af ledelsessystemer« og Energistyrelsens supplerende krav til akkreditering af certificerende organer, der skal varetage opgaven med certificering og overvågning af godkendte virksomheders kvalitetsstyringssystemer, jf. bilag 4.

## Kapitel 9

### *Kontrolinstanser og certificerende organer fra andre lande*

§ 33. En virksomhed, som i et andet EU-land, i et EØS-land eller i et andet land, som EU har indgået aftale med herom, og som efter dette lands regler er godkendt eller certificeret til at godkende og efterprøve kvalitetsstyringssystemer for godkendte virksomheder eller lignende virksomheder, kan midlertidigt eller lejlighedsvist levere tjenesteydelse i Danmark som kontrolinstans for disse virksomheder uden forudgående godkendelse fra erhvervs- og vækstministeren.



## Kapitel 10

### *Betaling til kontrolinstanser og certificerende organer, straf og ikrafttrædelse m.v.*

§ 34. Kontrolinstanser og certificerende organer kan kræve betaling for deres ydelser til de enkelte godkendte virksomheder hos disse virksomheder.

§ 35. Energistyrelsens afgørelser efter denne bekendtgørelse kan ikke påklages til anden offentlig myndighed.

§ 36. Med bøde straffes den, der overtræder § 4, stk. 2, ved uden godkendelse i sin markedsføring at anvende betegnelsen "Bedre Bolig-rådgiver".

*Stk. 2.* Med bøde straffes den, der overtræder § 4, stk. 3, ved at anvende logoet i bilag 6 på en måde, der kan give anledning til tvivl, om hvorvidt den, som anvender logoet i bilag 6, er godkendt som godkendt virksomhed.

*Stk. 3.* Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

§ 37. Denne bekendtgørelse træder i kraft den 1. februar 2014.

§ 38. I perioden fra den 1. februar 2014 til og med den 31. august 2014 kan en virksomhed efter ansøgning opnå godkendelse hos Energistyrelsen som godkendt virksomhed, hvis virksomheden:

1) opfylder betingelserne i kapitel 2, jf. kapitel 3-5, eller

2) indsender oplysninger om navnet på virksomheden og dens eventuelle CVR-nummer samt dokumenterer at virksomheden råder over medarbejdere, der besidder de fornødne kvalifikationer, jf. bilag 5, til enten at levere ydelser omfattet af ydelsespakke 1, jf. § 5, stk. 1, nr. 1, eller til at levere ydelser omfattet af ydelsespakke 1 og 2, jf. § 5, stk. 1, nr. 1 og 2.

*Stk. 2.* Godkendte virksomheder, der i henhold til stk. 1, nr. 2, 1. led, alene er godkendt til at levere ydelser omfattet af ydelsespakke 1, jf. § 5, stk. 1, nr. 1, må ikke levere ydelser omfattet af ydelsespakke 2, jf. § 5, stk. 1, nr. 2.

*Stk. 3.* En virksomhed, der er godkendt som godkendt virksomhed efter stk. 1, nr. 2, skal for at opretholde sin godkendelse efter den 31. august 2014, senest den 31. august 2014 fremsende dokumentation til Energistyrelsen for, at virksomheden besidder et kvalitetsstyringssystem, der er godkendt eller certificeret i overensstemmelse med kravene i kapitel 3, jf. kapitel 4 og 5, og navnene på de medarbejdere, der opfylder kravene i bilag 5.

## Bilag 1 Krav til kvalitetsstyringssystemer for virksomheder, som ønsker en godkendelse af kvalitetsstyringssystemet fra en kontrolinstans

Kvalitetsstyringssystemet skal være målrettet mod virksomhedens forretningsgrundlag i forbindelse med levering af ydelser i henhold til godkendelsesordningen og være tilpasset virksomheden, med hensyn til dennes organisatoriske struktur. Det skal være godkendt af en kontrolinstans, godkendt af erhvervs- og vækstministeren efter § 25.

Kvalitetsstyringssystemet skal indeholde:

- 1) et system til håndtering af dokumentation
  - a. i forbindelse med levering af ydelserne under godkendelsesordningen
  - b. i forbindelse med opfyldelse af generelle krav til den godkendte virksomhed,
- 2) en udpeget ansvarlig til vedligeholdelse af kvalitetsstyringssystemet,
- 3) procedurer til sikring af relevante medarbejderes adgang og hensigtsmæssige anvendelse af kvalitetsstyringssystemet,
- 4) procedurer til håndtering af underleverandørers kvalitet af produkter og ydelser i henhold til ordningen, jf. § 12, stk. 2, procedurer for håndtering af kommunikation med kunder, herunder kundeklager, samt håndtering af forbedringsforslag i forbindelse med kundeevaluering, og
- 5) dokumentation for at medarbejderes uddannelse, efteruddannelse og erhvervs erfaringer i overensstemmelse med bilag 5.

Virksomheder kan anvende systematikken i bilag 2 til opbygning af kvalitetsstyringssystemets struktur.

Bilag 2 Supplerende krav til kvalitetsstyringssystemer for virksomheder, som ønsker en certificering af kvalitetsstyringssystemet fra et akkrediteret certificerende organ

## 0. Indledning

Dette bilag beskriver supplerende krav til virksomheder, der ønsker at etablere et certificeret kvalitetsstyringssystem. Det skal pointeres, at kvalitetsstyringssystemet kan etableres, gennemføres og vedligeholdes i sammenhæng med et eksisterende kvalitetsstyringssystem, der lever op til standarden DS/EN ISO 9001:2008. Kvalitetsstyringssystemet skal være certificeret af et certificeringsorgan, der er akkrediteret til at erklære overensstemmelse med DS/EN ISO 9001:2008 og bilag 4. I indeværende bilag vil præciseringer og supplerende krav i forhold til DS/EN ISO 9001:2008 blive angivet.

### 1. Vedr. DS/EN ISO 9001:2008, afs. 4.2.1 Dokumentation

Virksomheden skal som etablere, implementere og vedligeholde et system, der som minimum kan håndtere følgende dokumentation:

- Opbevaring og løbende opdatering af de nyeste love og regler der er relevante i forhold til godkendelsesordningen, herunder krav og vejledninger, relevante skabeloner, værktøjer, m.v.
- Opbevaring og løbende opdatering af beskrivelser af, hvordan virksomheden leverer ydelser i henhold til ordningen.
- Opbevaring og løbende opdatering af dokumentation for, hvordan virksomheden opfylder krav til medarbejdernes uddannelse og erhvervserfaring, og styring af underleverandører.
- Opbevaring og løbende opdatering af dokumentation for, at virksomheden er godkendt som godkendt virksomhed, herunder dokumentation for den årlige gennemgang af kvalitetsstyringssystemet.
- Opbevaring af dokumentationen for det enkelte projektførløb og dialogen med den enkelte boligejer.
- Opbevaring af henvendelser fra boligejere om påståede fejl og mangler i ydelser under godkendelsesordningen, herunder klager.

### 2. Vedr. DS/EN ISO 9001:2008, afs. 4.2.4. Registreringer

Virksomheden skal sikre, at oplysninger opnået ved udførelse af ydelser leveret under godkendelsesordningen opbevares forsvarligt. Registreringerne i virksomhederne skal sikre, at virksomheden har etableret og vedligeholder en samlet dokumentation, som omfatter:

#### **a) Dokumentation vedrørende de gennemførte rådgivningsforløb**

- Kontraktindgåelser med boligejer.
- Dokumentation og fagligt baggrundsmateriale i forbindelse med screening, registrering og beskrivelse af energibesparelsesmuligheder for boligejers ejendom.
- Dokumentation og fagligt baggrundsmateriale i forbindelse med udarbejdelse af en plan for energirenoveringens igangsættelse og standarddokument.
- Dokumentation i forbindelse med dialog og aftale med energiselskab vedrørende tilskud i forbindelse med energibesparelsesmuligheder.
- Dokumentation vedrørende dialog med relevante myndigheder med hensyn til myndighedsbehandling.
- Dokumentation i forbindelse med projektering og indhentning af tilbud i forbindelse med renovering.

- Dokumentation i forbindelse med byggeledelse og tilsyn.
- Dokumentation i forbindelse med aflevering, 1-års opfølgning og afsluttende evaluering.
- Henvendelser fra kunder om påståede fejl og mangler i den godkendte virksomheds rådgivning, herunder klager og virksomhedens besvarelse af disse.

**b) Dokumentation vedrørende faglige kompetencer for medarbejdere inddraget i levering af ydelser under godkendelsesordningen**

- Dokumentation for uddannelse, efteruddannelse og erhvervserfaring for de medarbejdere hos virksomheden eller en underleverandør, der har været inddraget i levering af ydelser under godkendelsesordningen, jf. bilag 5.

**c) Øvrige forhold**

- Opdateret regelsamling om ordningen, herunder gældende lov og bekendtgørelse.
- Opdaterede skabeloner og værktøjer m.v.

**3. Vedrørende DS/ENISO 9001:2008, kap. 5. Ledelsens ansvar**

Ingen supplerende krav.

**3.1 Kvalitetsansvarlig**

Dog er virksomhedens ledelse forpligtiget til at afsætte de fornødne ressourcer, herunder at udpege en relevant medarbejder med ansvar for kvalitetsstyringssystemet, i henhold til pkt. 5.5 under "Ansvar, beføjelser og kommunikation". Herunder skal de relevante medarbejders ansvar, beføjelser og forpligtigelser i henhold til kvalitetsstyringssystemet klart defineres, beskrives og kommunikeres internt i virksomheden, i henhold til pkt. 5.5.1.

Der skal være en fastansat medarbejder med ansvar for kvalitetsstyringssystemet og med kompetencer, der som minimum opfylder de formelle betingelser for at blive uddannet efter bilag 5. Medarbejderen er ansvarlig for at vedligeholde og opdatere systemet, herunder at sikre, at egenkontrol og kontrol af eksterne part gennemføres, og at der foretages den nødvendige opfølgning på resultaterne af kontrollerne.

**3.2 Kundefokus**

Ligeledes skal kundekrav i henhold til pkt. 5.2 under "Kundefokus" fastsættes og opfyldes i forbindelse med etablering, implementering og vedligeholdelse af kvalitetsstyringssystemet, i henhold til ordningens krav og med det formål, at styrke kundetilfredsheden i forbindelse med levering af ydelserne i henhold til godkendelsesordningen.

**4. Vedr. DS/EN ISO 9001:2008, afs. 6.2.2. Kompetence, bevidsthed og uddannelse/træning**

Medarbejdere hos den godkendte virksomhed eller dennes underleverandører skal leve op til kravene i bilag 5.

**5. Vedr. DS/EN ISO 9001:2008, afs. 7.1 Planlægning af produktfrembringelse**

Virksomheden skal fastsætte krav til produktfrembringelsen af ydelserne under godkendelsesordningen, således at disse udføres i overensstemmelse med bekendtgørelsen.

**6. Vedr. DS/EN ISO 9001:2008, afs. 7.2.1 Fastsættelse af krav knyttet til produktet**

Virksomheden skal fastsætte krav til leveringen af ydelserne under godkendelsesordningen, således at disse udføres i overensstemmelse med bekendtgørelsen

**Vedr. DS/EN ISO 9001:2008, afs. 7.2.3. Kommunikation med kunden (boligejeren)**

Virksomheden skal beskrive procedurer for kommunikation med boligejeren igennem alle aktiviteter der relaterer sig til levering af ydelserne under godkendelsesordningen, og i henhold til bekendtgørelsen.

Virksomheden skal særligt udarbejde en procedure for registrering og behandling af kundeklager til levering af ydelserne i henhold til godkendelsesordningen. Proceduren skal sikre at:

- Virksomheden gennemgår klagen, og herunder vurderer klagen i forhold til retningslinjerne og virksomhedens egne procedurer til gennemførelse af ydelserne som var gældende på tidspunktet hvor ydelsen blev leveret. Hvis virksomheden vurderer, at klageren skal have medhold i et eller flere af klagepunkterne, skal klageren godtgøres i henhold til virksomhedens procedurer herfor. Hvis virksomheden vurderer, at ydelsen blev gennemført i henhold til retningslinjerne eller i henhold til kundens egne ønsker, skal klager modtage et skriftligt svar med en begrundelse for virksomhedens konklusion.
- At klageren modtager et svar indenfor en fastsat, og hensigtsmæssig tidsramme fra modtagelsen af klagen.

### **7. Vedr. DS/EN ISO 9001:2008, afs. 7.3. Udvikling og Konstruktion**

Virksomheden skal sikre, at leveringen af ydelserne under godkendelsesordningen, især hvad angår beskrivelse af boligens energibesparelsesmuligheder, registrering, udarbejdelse af en plan for energirenoveringens igangsættelse, projektering samt byggeledelse foregår efter gældende normer og regler, som fastsat i denne bekendtgørelse.

### **8. Vedr. DS/EN ISO 9001:2008, afs. 7.4. Indkøb**

Såfremt virksomheden anvender underleverandører til levering af ydelser under godkendelsesordningen skal virksomheden opstille krav til underleverandøren, der sikrer opfyldelse af de relevante krav, jf. § 12.

### **9. Vedr. DS/EN ISO 9001:2008, afs. 7.5.**

Her skal det generelt bemærkes, at kravene skal ses i forhold til de opgaver og aktiviteter, der knytter sig til levering af ydelser under godkendelsesordningen.

### **10. Vedr. DS/EN ISO 9001:2008, afs. 8.2.1. Kundetilfredshed og 8.2.2. Intern audit**

Virksomheden skal fastsætte en procedure for, hvordan kundeevalueringer efter endt ydelsesforløb i forbindelse med aflevering eller 1-års forløb skal foretages, og hvorledes resultaterne fra kundeevalueringer inddrages i den løbende forbedring af virksomhedens leverede ydelser i henhold til ordningen.

Virksomheden skal forinden den eksterne kontrol af kvalitetsstyringssystemet, og mindst én gang årligt, gennemføre egenkontrol med henblik på at vurdere:

- om virksomheden overholder de gældende krav,
- om kvalitetsstyringssystemet herunder dokumentationssystemet er opdateret,
- om relevante medarbejdere har adgang til og bruger systemet efter hensigten, og
- om der er forslag til forbedringer og hvordan disse forbedringsforslag håndteres.

### **11. Vedr. DS/EN ISO 9001:2008, afs. 8.3. Styring af afvigende produkter**

Ingen supplerende krav.

## **12. Vedrørende DS/EN ISO 9001:2008, afs. 8.4 Analyse af data**

Ingen supplerende krav.

## **13. Vedrørende DS/EN ISO 9001:2008, afs. 8.5 Forbedring**

Virksomheden skal ved den årlige interne og eksterne gennemgang af kvalitetssikringssystemet, samt i forbindelse med kundeevalueringer efter endt ydelsesforløb, vurdere eventuelle forslag til forbedringer til systemet og vurdere, hvordan disse forbedringsforslag håndteres.

Bilag 3 Energistyrelsens supplerende krav til kontrolinstanser, der skal varetage opgaven med godkendelse og overvågning af godkendte virksomheders kvalitetsstyringssystemer, jf. bilag 1

**1. Anvendelsesområde og generelle krav**

Disse krav omfatter principper for og krav til kompetence, konsekvens og upartiskhed i forbindelse med godkendelse og efterprøvning af kvalitetsstyringssystemer hos godkendte virksomheder og indeholder således krav til de kontrolinstanser, der udfører disse opgaver.

Principperne og kravene rettet til kontrolinstanserne fremgår af »DS/EN ISO/IEC 17021 om overensstemmelsesvurdering – krav til organer der foretager audit og certificering af ledelsessystemer« (fremover betegnet som standarden 17021) med de præciseringer og udeladelser, der fremgår af nærværende krav.

**2. Normative referencer**

Lovbekendtgørelse nr. 636 af 19. juni 2012 om fremme af energibesparelser i bygninger, som ændret ved lov nr. 1346 af 3. december 2013, med eventuelle senere ændringer.

**3. Termer og definitioner**

Tilføjelse til standarden 17021.

Kontrolinstans

Et af erhvervs- og vækstministeren godkendt og overvåget certificeringsorgan, der godkender og efterprøver kvalitetsstyringssystemer hos godkendte virksomheder. Der godkendes og efterprøves for overensstemmelse med kravene i denne bekendtgørelse.

**3.3 Rådgivning om ledelsessystemer**

Eksempler udgår, se punkt 5.2.

**4. Principper**

De generelle principper, upartiskhed, kompetence, ansvarlighed, åbenhed, fortrolighed og reaktion på klager gælder som anført i punkt 4.1 til 4.7 i standarden 17021.

Dog gælder, at udlevering af oplysninger til tredjemand om selve certificeringsprocessen (punkt 4.5.1 og 4.5.2 i standarden) kun bør foregå efter indhentet samtykke fra erhvervs- og vækstministeren.

**5. Generelle krav**

**5.1 Lovmæssige og kontraktmæssige forhold**

Kravene om juridisk ansvar, certificeringsaftale og ansvar for certificeringsbeslutninger gælder

som anført i punkt 5.1.1. – 5.1.3 i standarden 17021.

Kravet om juridisk enhed i punkt 5.1.1. indebærer eget CVR – nummer, og kravene om certificeringsaftaler efter punkt 5.1.2 præciseres til aftale med virksomhederne, identificeret ved CVR – nummeret, hvis virksomhederne er i besiddelse af et CVR – nummer.

## 5.2 Håndtering af upartiskhed

Kravene om upartiskhed i udførelsen af aktiviteter forbundet med certificering og pligten til at identificere potentielle interessekonflikter i punkt 5.2.1 og 5.2.2 gælder som anført i standarden 17021 med den tilføjelse, at oplysningen om eventuelle interessekonflikter ligeledes på forlangende skal stilles til rådighed for erhvervs- og vækstministeren.

Kravet om, at når en relation udgør en uacceptabel trussel mod upartiskhed, må certificeringen ikke udføres, i punkt 5.2.3, gælder som anført i standarden 17021.

Endvidere gælder følgende krav:

- 1) Kontrolinstansen skal være en selvstændig juridisk enhed, identificeret ved et CVR – nummer.
- 2) Repræsentanter for godkendte virksomheder i kontrolinstansernes bestyrelser, kan ikke auditeres (efterprøves) af den pågældende kontrolinstans.

Kravet i punkt 5.2.4 gælder ikke.

Kravet om, at hverken kontrolinstansen eller nogen del af samme juridiske enhed må tilbyde eller give rådgivning om ledelsessystemer, i punkt 5.2.5, gælder som anført i standarden 17021.

Endvidere gælder følgende krav:

- 1) Kontrolinstansen må ikke give konkret rådgivning om opbygning af virksomhedens kvalitetsstyringssystem, herunder udformning, implementering eller vedligeholdelse af kvalitetsstyringssystemet.
- 2) Kontrolinstansen må alene give generel information og vejledning til virksomhederne om kvalitetsstyringssystemer, herunder udforme standardiseret, gradueret materiale i form af skabeloner, der kan anvendes ved etablering af et kvalitetsstyringssystem, og afholde informationsmøder om kvalitetsstyringssystemer.
- 3) Kontrolinstansernes information og vejledning skal være tilgængelig for alle.

Kravet om, at hverken kontrolinstansen eller nogen del af samme juridiske enhed må tilbyde eller udføre interne audit hos de certificerede kunder, i punkt 5.2.6, gælder som anført i standarden 17021.

De øvrige krav til sikring af upartiskheden punkt 5.2.7, 5.2.8, 5.2.9, 5.2.10, 5.2.11, 5.2.12 og 5.2.13, gælder som anført i standarden 17021.

## 5.3 Erstatningsansvar og finansiering

Kravene om ansvarsforsikring og finansiering af aktiviteter i punkt 5.3.1 og 5.3.2 gælder som anført i standarden 17021 med den tilføjelse, at redegørelsen for og vurderingen af de økonomiske forhold ligeledes på forlangende skal stilles til rådighed for erhvervs- og vækstministeren.



## 6. **Krav til opbygning**

Kravene til organisatorisk opbygning af virksomheden og angivelse af ansvarsområder i punkt 6.1.1 og 6.1.2 e, f, g, h, i gælder som anført i standarden 17021.

Kravene i punkt 6.1.2 a, b, c og d i standarden 17021 gælder ikke.

### 6.2 Udvalg til varetagelse af upartiskhed

Kontrolinstansens bestyrelse kan efter aftale med erhvervs- og vækstministeren varetage opgaverne omkring upartiskhed frem for det udvalg, der er angivet i standarden.

Erhvervs- og vækstministeren skal på forlangende have udleveret mødereferater og andre relevante dokumenter vedrørende dette arbejde.

## 7. **Ressourcekrav**

Kravene som anført i punkterne 7.1.2, 7.1.3, 7.2.2 i standarden 17021 gælder ikke og erstattes af følgende krav:

Auditorer skal have følgende kompetencer:

1) Have indblik i godkendelsesordningen og have gennemført et uddannelsesforløb efter nærmere bestemmelse fra Energistyrelsen, som indeholder grundlæggende viden om godkendelsesordningen.

2) Auditorer skal have bestået en prøve som auditor, for eksempel IRCA Internal QMS Auditor for ISO 9000:2000 Series Auditor / Lead Auditor Training Course eller tilsvarende.

## 8. **Informationskrav**

Med hensyn til informationskrav gælder det, at der på opfordring af en vilkårlig part, her forstået som den godkendte virksomheds kunder, skal kontrolinstansen give mulighed for at få gyldigheden af en given godkendelse af et kvalitetsstyringssystem bekræftet.

## 9. **Proceskrav**

Tilføjelse til afsnit 9 generelt.

Kontrolinstansen er ansvarlig for, at godkendelsen af auditeringens resultat sker på et fyldestgørende grundlag. Erhvervs- og vækstministerens materiale i form af skemaer m.m. er at betragte som vejledning, og er ikke tilstrækkelig i alle tilfælde.

Kravene som anført i punkterne 9.1.1, 9.2.3, 9.2.4, 9.3.2 og 9.4 i standarden 17021 gælder ikke og erstattes af følgende krav

For nye virksomheder, der ønsker en auditering af deres kvalitetsstyringssystem med henblik på at opnå godkendelse som godkendt virksomhed, skal kontrolinstansen foretage en foreløbig gennemgang af kvalitetsstyringssystemet og udstede en forhåndsgodkendelse, som Energistyrelsen efterfølgende anvender i den samlede vurdering af, hvorvidt virksomheden opfylder kravene for at opnå godkendelse.

Ved denne forhåndsgodkendelse skal kontrolinstansen som minimum gennemgå virksomhedens kvalitetsstyringssystem med speciel fokus på følgende områder:

- At virksomhedens forretningsområde er beskrevet i overensstemmelse med den forventede virkelighed.
- At de krævede kompetencer til det beskrevne forretningsområde, er til stede i virksomheden.
- At vurdere, hvorvidt virksomheden kan leve op til intentionerne i kvalitetsstyringssystemet.

Indenfor en periode på 1 år efter udstedelsen af godkendelsen som godkendt virksomhed skal der derefter gennemføres en førstegangsauditering, som minimum indeholder punkter svarende til den nedenfor beskrevne ordinære audit.

For allerede igangværende virksomheder skal der foretages ordinær auditering af virksomhederne med henblik på at fastslå, hvorvidt virksomhederne rent faktisk følger kvalitetsstyringssystemet.

Denne ordinære auditering skal foretages med intervaller, der ikke overstiger 24 måneder.

Ved dette besøg skal der som minimum foretages følgende kontroller:

- Kontrol af om det beskrevne forretningsområde fortsat stemmer overens med det faktiske forretningsområde.
- Kontrol af at den godkendte virksomheds medarbejdere har de kvalifikationer, som fremgår af bilag 5.
- Kontrol af den instruktion, der er givet til tilfældig udvalgt ansat, der arbejder indenfor godkendelsesområdet, såfremt der er flere ansatte i virksomheden.
- Gennemgang af, hvorvidt virksomheden laver opfølgning på reklamationer, herunder mindst følge en sag fra start til slut.
- Kontrol af om virksomheden har adgang til ajourført regelgrundlag. Denne adgang kan foregå elektronisk.
- Virksomhedens kontrol med det udførte arbejde.
- Virksomhedens kontrol med arbejdsdokumentation.
- Kontrol af dokumentation for egenkontrol.

Udover ovennævnte forventer erhvervs- og vækstministeren ca. en gang årligt at udsende en meddelelse til de godkendte kontrolinstanser. Heri vil blive oplyst et fokusområde, som kontrolinstansen udover ovenstående skal have speciel opmærksomhed på i en given periode.

## 10. **Krav til ledelsessystem**

Kravene til kontrolinstansens ledelsessystem gælder som anført i punkt 10.1 til 10.3 i

standarden 17021.

Dog gælder punkt 10.2.2 i standarden 17021 ikke.

Erhvervs- og vækstministeren skal på forlangende have udleveret mødereferater og andre relevante dokumenter.

## **11. Krav til administration**

Den bemyndigede kontrolinstans skal, udover kravene nævnt i standarden 17021 afsnit 9.9.2, til enhver tid følge den af erhvervs- og vækstministeren oplyste indberetningsform omkring indberetninger til erhvervs- og vækstministeren.

## **12. Krav om godkendelse og overvågning**

### Godkendelse

Erhvervs- og vækstministerens godkendelse af den bemyndigede kontrolinstans vil blive udstedt i form af et særligt godkendelsesbevis.

Godkendelsen vil være tidsbegrænset, og kontrolinstansen skal i forbindelse med periodens udløb have fornyet sin godkendelse.

Erhvervs- og vækstministeren kan dog i løbet af perioden tilbagekalde kontrolinstansens godkendelse, hvis kravene i standarden 17021 og bekendtgørelsens øvrige krav ikke længere er opfyldt.

### Løbende overvågning af den enkelte kontrolinstans

Erhvervs- og vækstministeren vil løbende overvåge arbejdet hos den enkelte kontrolinstans. Ved nærmere fastsatte intervaller vil erhvervs- og vækstministeren auditere kontrolinstansen for at sikre, at kontrolinstansen arbejder i henhold til de udstukne retningslinjer.

### Tilbagekaldelse af godkendelse som kontrolinstans

I forbindelse med tilbagekaldelse eller ophør af en godkendelse som kontrolinstans, vil den enkelte kontrolinstans blive pålagt at sikre, at eksisterende kunder så smidigt som muligt vil kunne overføres til andre godkendte kontrolinstanser.

### Deltagelse i regelmæssige møder mellem kontrolinstanserne og erhvervs- og vækstministeren

Det vil være et vilkår for erhvervs- og vækstministerens godkendelse af en kontrolinstans, at kontrolinstansen forpligter sig til, ved deres ansvarlige ledere for området, at deltage i en af erhvervs- og vækstministeren nedsat særlig følgekomité vedrørende ordningen.

Formålet med denne følgekomité er at drøfte generelle forhold i forbindelse med kontrolinstansernes arbejde med henblik på at sikre en ensartet holdning og administration af kravene til auditering af kvalitetsstyringssystemer efter standarden 17021 og bekendtgørelsens krav.

Bilag 4 Energistyrelsens supplerende krav til akkrediterede certificerende organer, der skal varetage opgaven med certificering og overvågning af godkendte virksomheders kvalitetsstyringssystemer, jf. bilag 2.

Det certificerende organ akkrediteres ihenhold til DS/EN ISO/IEC 17 021 og dette bilag til at erklære overensstemmelse med DS/EN ISO 9001 og bilag 2.

Supplerende krav til DS/EN ISO 17 021

Afsnit 7.1 Ledelsens og personalets kompetence:

Følgende kompetencer skal være til rådighed på auditteamet ved certificering og overvågning:

- Have gennemført et uddannelsesforløb efter nærmere bestemmelse fra Energistyrelsen, som indeholder grundlæggende viden om godkendelsesordningen.
- Opdateret kendskab til fremgangsmåder for levering af ydelser under godkendelsesordningen.
- Grundigt kendskab til godkendelsesordningen.
- Fortrolig med bekendtgørelsens supplerende krav til ISO 9001.

Afsnit 8 Informationskrav

Med hensyn til informationskrav gælder det, at der på opfordring af en vilkårlig part, her forstået som den godkendte virksomheds kunder, skal kontrolinstansen give mulighed for at få gyldigheden af en given godkendelse af et kvalitetsstyringssystem bekræftet.

Afsnit 9.3 Overvågningsaktiviteter:

Programmet for overvågningsaudit skal mindst omfatte:

- Virksomhedens gennemførelse af den godkendte virksomheds opgaver under godkendelsesordningen (metoder til fastlæggelse af forudsætninger, indsamling af data, beregning og rapportering).
- Gennemgang af stikprøver i rapporter og dokumentationen for de udførte opgaver under godkendelsesordningen.
- Gennemgang af virksomhedens stikprøvemæssige 'egenkontrol' af udførte opgaver under godkendelsesordningen.
- Virksomhedens behandling af klagesager inden for godkendelsesordningen.

Øvrige forhold

Det certificerende organ skal løbende fremsende oplysninger om ændringer i status og omfang af udstedte certificeringer til Energistyrelsen.

## Bilag 5 Krav til uddannelse, efteruddannelse og erhvervs erfaring

Virksomheden skal med henblik på at opnå en godkendelse som godkendt virksomhed som minimum have én medarbejder, der er uddannet og har de fornødne kompetencer til at gennemføre ydelsespakke 1 "boligens energibesparelsesmuligheder og plan for energirenovering".

Medarbejdere, der ønsker at levere ydelser i henhold til ydelsespakke 1 "boligens energibesparelsesmuligheder og plan for energirenovering" skal opfylde følgende krav:

### Grunduddannelse

- Som minimum relevant grunduddannelse på niveau 4 (niveau for håndværkeruddannelse) eller højere, i henhold til den danske kvalifikationsramme for livslang læring.
- Uddannelse på niveau 4 skal være suppleret med dokumenteret relevant energifaglig uddannelse (energivejleder eller anden kursusaktivitet af 2-3 dages varighed, der modsvarer dette niveau eller mere).

### Erhvervs erfaring

Minimum 2 års dokumenteret erfaring indenfor byggeri. Dokumenteres ved udfyldelse af en erklæring, men skal på kontrolinstansens eller det certificerende organs forlangende kunne dokumenteres.

### Uddannelse

Medarbejdere, der ønsker at levere ydelser i henhold til ydelsespakke 1 "boligens energibesparelsesmuligheder og plan for renovering" skal have deltaget i et uddannelsesforløb angående godkendelsesordningens modul 1 efter nærmere bestemmelse fra Energistyrelsen. Energistyrelsen udbyder undervisning i uddannelsesforløbet og deltagelse i prøven og annoncerer tilmelding til undervisningen og prøven på Energistyrelsens hjemmeside. Hvis der tilmeldes flere medarbejdere til et kursus eller en prøve end der er udbudt pladser, tilbydes pladserne til de medarbejdere, der har tilmeldt sig først.

Medarbejderne vil på uddannelsen få gennemgået ordningens indhold, regelgrundlag, vejledning og hjælpeværktøjer. Medarbejderne vil endvidere blive undervist i forhold omkring klimaskærm, installationer, VE-anlæg samt kommunikationsredskaber, som skal understøtte den dialogbaserede tilgang til boligejeren. Medarbejderne skal bestå en prøve og eksamineres efter nærmere bestemmelse fra Energistyrelsen.

Medarbejderne skal løbende holde sig opdaterede om større ændringer inden for deres fagområde gennem kurser og efteruddannelse. Medarbejderne skal udfylde spørgeskemaer efter nærmere bestemmelse fra Energistyrelsen om opdateret viden og antal gennemførte sager og registrere svarene på spørgeskemaerne i deres kvalitetsstyringssystem.

Derudover skal medarbejderne deltage i obligatoriske kurser og møder efter Energistyrelsens nærmere bestemmelse.

Virksomheden skal med henblik på at opnå en godkendelse som godkendt virksomhed som minimum have én medarbejder, der er uddannet og har de fornødne kompetencer til at gennemføre ydelsespakke 2

"tilbudsindhentning og byggeledelse" eller indgå aftale med en underleverandør, der uddannet og har de fornødne kompetencer til at gennemføre ydelsespakke 2.

Medarbejdere, der ønsker at levere ydelser i henhold til ydelsespakke 2 "tilbudsindhentning og byggeledelse" skal opfylde følgende krav:

#### Grunduddannelse

- Som minimum relevant grunduddannelse på niveau 4 (niveau for håndværkeruddannelse) eller højere, i henhold til den danske kvalifikationsramme for livslang læring.

#### Erhvervserfaring

Minimum 2 års dokumenteret erfaring indenfor byggeri. Dokumenteres ved udfyldelse af en erklæring, men skal på kontrolinstansens eller det certificerende organs forlangende kunne dokumenteres.

#### Uddannelse

Relevante medarbejdere, der ønsker at levere ydelser i henhold til ydelsespakke 2 "tilbudsindhentning og byggeledelse" kan deltage i Energistyrelsens kompetencegivende uddannelsesforløb "godkendt virksomhed - Modul 2". Der er dog ikke krav herom. Energistyrelsen udbyder undervisning i uddannelsesforløbet og deltagelse i prøven og annoncerer tilmelding til undervisningen og prøven på Energistyrelsens hjemmeside. Hvis der tilmeldes flere medarbejdere til et kursus eller en prøve end der er udbudt pladser, tilbydes pladserne til de medarbejdere, der har tilmeldt sig først.

Medarbejderne vil på uddannelsesforløbet blive undervist i gældende lovgivning på området og byggeledelse, herunder forhold omkring projektering, tilbudsindhentning, udbudsmateriale, fagtilsyn, aflevering og 1-års opfølgning med henblik på styringen af selve byggeprocessen med særlig vægt på at sikre en høj standard i den energimæssige del af byggeriet.

Medarbejderne skal bestå en prøve og eksamineres efter nærmere bestemmelse fra Energistyrelsen. Det er en forudsætning for at tilmelde sig til prøven i modul 2, at samme medarbejder har bestået prøven i modul 1.

Medarbejderne skal løbende holde sig opdaterede om større ændringer inden for deres fagområde gennem kurser og efteruddannelse. Medarbejderne skal udfylde spørgeskemaer efter nærmere bestemmelse fra Energistyrelsen om opdateret viden og antal gennemførte sager og registrere svarene på spørgeskemaerne i deres kvalitetsstyringssystem.

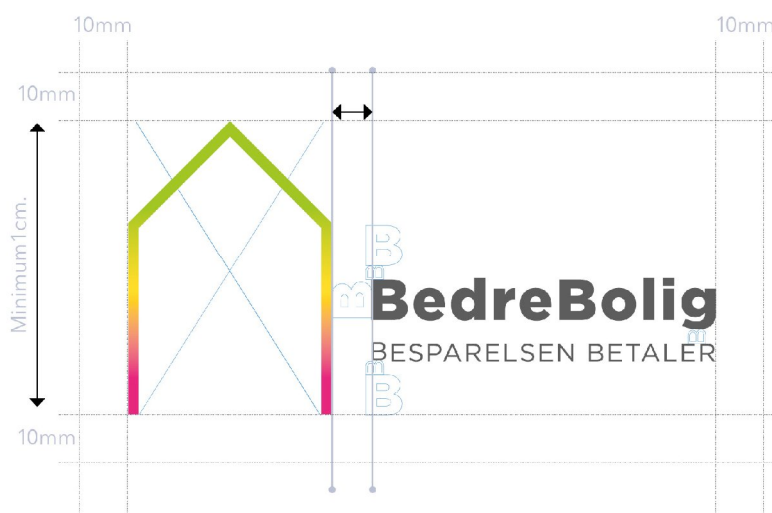
Derudover skal medarbejderne deltage i obligatoriske kurser og møder efter Energistyrelsens bestemmelse.

## Bilag 6 – Logo for godkendelsesordningen

### SKALERING, AFSTAND OG STØRRELSE

10mm luft omkring BedreBolig-logoet.

Minimum størrelse på BedreBolig-logoet er 1 cm i højden.



BedreBolig-logoet kan hentes fra Energistyrelsens hjemmeside og anvendes efter tilhørende retningslinjer.